

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(vypracovává vedoucí práce)

Student/ka:	Johana VANÍKOVÁ
Studijní program:	Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Téma diplomové práce:	Hlasová výchova na 1. stupni základní školy a efektivní metody její realizace
Vedoucí práce:	doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.
Oponent práce:	doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.
Akademický rok:	2022/23
Kontrola plagiátorství provedena dne:	29. 5. 2023, nejvyšší shoda – 3 %, v pořádku.

Koncepce práce a její struktura:

Stále aktuální problematiku hlasově výchovné práce se žáky 1. stupně základní školy se diplomantka rozhodla prozkoumat jednak na základě studia odborné literatury, jednak prostřednictvím vlastního výzkumného šetření. Věnuje se otázkám dětského hlasu a jeho rozvoje, metodám upevňování pěveckých a hlasových dovedností. V kap. 4 podává zprávu o provedených výzkumech, které rozdělila podle cílových respondentů na tři části: Zjišťování aktuálního stavu hlasové výchovy, Názory učitelů na problémy hlasové výchovy a Vztah učitelů 1. stupně ZŠ k hlasové výchově. V poslední, 5. kap., předkládá autorka vlastní návrh výukového postupu při užití doporučených metodických postupů v hlasové výchově a zpěvu. Diplomová práce má rozsah 58 stran vlastního textu, je členěna do 5 kapitol.

Obsahová stránka:

V úvodních teoretických kapitolách J. Vaníková shrnuje základní poznatky o dětském hlasu, jeho fyziologii, o vlivu zpěvu na rozvoj osobnosti dítěte, připomíná požadavky na duševní a hlasovou hygienu při zpěvu. Druhá kapitola vychází z požadavků školního kurikula na cíle a úkoly hlasové výchovy na 1. stupni ZŠ; autorka zde provedla stručnou analýzu stávajících učebnic *Hudební výchova pro 1. – 5. ročník ZŠ* (vyd. SPN) a jejich metodických příruček. Hodnotí koncepci hlasového výcviku a jeho podnětnost pro učitele, kterou shledává ne zcela propracovanou. V podkap. 2.4 se diplomantka dostává ke konkrétním problémům hlasové výchovy ve školní praxi: vyhledala řadu článků a studií k problémům hlasové výchovy a pokusila se tyto problémy formulovat.

V kap. 3 diplomantka podává základní přehled metodických postupů užívaných v hlasové výchově na 1. stupni ZŠ, přihlíží k aktuálnímu stavu a k soudobé hudebně pedagogické literatuře k tématu (Tichá, Obešlová, Frostová, Vaniaková, Synek, aj.). Poukazuje na možnosti

využití her s hlasem a zpěvem (Šimanovský, Tichá, soudobé učebnice Hv vyd. Taktik, aj.) a jejich motivační i metodický význam pro hlasovou výchovu dětí.

Zajímavé výsledky přinesly tři dílčí výzkumné sondy, realizované v terénu základních škol mezi vyučujícími hudební výchovy na 1. st. ZŠ (4. kap.). Autorka použila metody písemného dotazníku a také přímého pozorování výukového procesu v několika školních třídách. Stanovila si kritéria pozorování, zaměřila se na takové znaky kvality hlasového a pěveckého projevu žáků, který mohla i při skupinovém zpěvu žáků postihnout (pěvecký postoj, artikulaci a otvírání úst, dýchání, při individuálním pěveckém projevu dětí během hodiny Hv pak i intonační čistotu, způsob nasazování tónu, frázování a rytmickou přesnost). V dalším výzkumu pak zaznamenávala způsoby výuky hlasové výchovy na straně učitele, dodržování zásad hlasové hygieny, důslednost ve vedení žáků ke správným pěveckým dovednostem a návykům, atd. V závěru pak shrnula nejčastější a nejzávažnější nedostatky hlasové výchovy, hledala i souvislosti s předchozí praxí a hudební průpravou jednotlivých učitelů. Z 3. výzkumného šetření vyplynulo např. to, že téměř polovina učitelů trpí nedostatečnou sebedůvěrou a připraveností vyučovat hudební výchovu a zejména pěvecké činnosti, někteří neprovádějí rozepívání žáků, jako podporu zpěvu používají pouze nahrávky z internetu nebo CD, apod.

Domnívám se, že provedený výzkum a jeho poznatky, seriózně studentkou zpracované, byly pro její profesní přípravu v oblasti hlasové a hudební výchovy jednoznačně přínosem.

Návrh vlastního výukového postupu s osvojováním písní (kap. 5) je didakticky správný. Autorka si jej ověřila v praxi a zpracovala k užitému postupu reflexi.

Jazyková stránka:

V průběhu práce na diplomovém tématu se studentka postupně učila pracovat s literaturou a osvojila si i odborné vyjadřování, získala širší rozhled a orientaci v problematice, což se projeví ve velmi dobré výsledné jazykové i myšlenkové úrovni textu.

Formální stránka:

Pečlivě graficky a formálně zpracovaná diplomová práce má všechny náležitosti, vyžadované od kvalifikačních prací tohoto typu. Obsahuje resumé, seznam použité literatury a internetových zdrojů, seznam obrázků a přílohovou část. Poznámkový aparát je pod čarou, bibliografické citace jsou podle normy.

Hodnocení aktivity studenta při zpracování kvalifikační práce:

J. Vaníková pracovala po celou dobu aktivně a se zájmem o zadané téma. Projevila iniciativní přístup při hledání výzkumných možností, samostatně připravila a provedla všechny části výzkumu. V průběhu práce byl patrný i její odborný vývoj. Dobře spolupracovala s vedoucí diplomové práce.

Hodnocení:

Doporučuji diplomovou práci J. Vaníkové k obhajobě a navrhuji klasifikovat **v ý b o r n ě**.

V Plzni dne 29. 5. 2023

.....
doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.